

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОРОВ'Я ТА ТУРИЗМУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
фізичного виховання, здоров'я та туризму

Микола МАЛІКОВ

«28» вересня 2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВИРОБНИЧА (ПЕРЕДДИПЛОМНА) ПРАКТИКА

підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістра

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма Спорт

спеціальності А 7 фізична культура і спорт

галузі знань А Освіта

ВИКЛАДАЧ: д.п.н., професор кафедри фізичної культури і спорту Андрій СВАТЬСВ

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри фізичної культури і
спорту
Протокол № 1 від "19" 08. 2025р.

Андрій СВАТЬСВ

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
Завідувач кафедри фізичної культури і
спорту

Андрій СВАТЬСВ

2025 рік

Зв'язок з викладачами:

Сватків Андрій Вячеславович, доктор педагогічних наук, професор кафедри фізичної культури і спорту

E-mail: 29011973@ukr.net

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=12747>

Телефон: +380953414634

Інші засоби зв'язку: Google Meet, Viber, Skype, Facebook Messenger, WhatsApp, Telegram – за вибором викладача

Кафедра: Фізичної культури і спорту, вул. Дніпровська, 35 Спортивно-оздоровчий комплекс, ауд. 217

Google Meet: <https://meet.google.com/ytt-akqn-bnp>

1. Опис виробничої (переддипломної) практики

Виробнича (переддипломна) практика здобувачів ступеня вищої освіти є освітнім компонентом освітньо-професійної програми фахівців. Вона спрямована на набуття компетентностей, передбачених освітньою програмою, стандартом вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт та вимогами Національної рамки кваліфікацій до здобувачів ступенів вищої освіти відповідного рівня, які повинні розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній сфері/галузі професійної діяльності, із закріпленням та застосуванням набутих теоретичних знань отриманих здобувачами вищої освіти за час навчання, набуття і вдосконалення практичних навичок і умінь за відповідними спеціальностями.

Мета виробничої (переддипломної) практики відповідає компетентностям та програмним результатам навчання, які визначені спеціальністю А 7 «Фізична культура і спорт» освітньою програмою «Спорт».

Мета – удосконалити практичні уміння та навички організації та методики проведення навчально-тренувальних занять з виду спорту зі спортсменами груп спортивного вдосконалення, вищої спортивної майстерності.

Виробнича (переддипломна) практика базується на знанні дисциплін професійної підготовки, які вивчають студенти згідно з навчальним планом освітньої програми «Спорт» у другому семестрі.

Завдання.

1. Продовжити формування у студентів потягу до тренерської діяльності, стійкого інтересу до професії тренера з виду спорту, потреби до самоосвіти, творчого підходу до самостійної тренерської діяльності.

2. Удосконалити у студентів знання, вміння та навички, отримані на заняттях з дисциплін навчального плану.

3. Продовжити знайомство студентів з передовим досвідом роботи видатних тренерів в обраному виді спорту та використання цього досвіду у самостійній роботі.

4. Розвинути зацікавленість до роботи тренера зі спортсменами різного віку та кваліфікації.

5. Навчити здобувачів вищої освіти передовим методам організації, планування та виховної діяльності тренера, реалізації новітніх підходів упродовж тренувальних процесів.

6. Навчити здобувачів вищої освіти приймати ефективні рішення проблем, які виникають в ході практичної діяльності.

7. Здійснення збору та наукового аналізу емпіричного матеріалу задля підготовки бази для написання магістерської кваліфікаційної роботи.

Первинні посади, за якими здобувачі можуть проходити виробничу практику зазначені у Довіднику кваліфікаційних характеристик професій працівників сфери фізичної культури і спорту (Випуск 85 «Спортивна діяльність») та відповідно до Національного класифікатора України «Класифікатор професій ДК 003:2010», зазначені в розділі 2

«Професіонали» підрозділі 23 «Професіонали в галузі освіти та навчання» та в розділі 3 «Фахівці» у підкласі 3475 «Спортивні тренери, інструктори-методисти та професійні спортсмени».

Виробнича (переддипломна) практика базується на знаннях, отриманих під час вивчення навчальних дисциплін циклів загальної і професійної підготовки першого та другого семестрів, відповідно до навчального плану підготовки за освітньо-професійною програмою «Спорт», а саме: «Інформаційні технології у фізичній культурі і спорті», «Методологія і організація наукових досліджень у фізичній культурі і спорті», «Штучний інтелект», «Психолого-педагогічні технології у фізичній культурі і спорті», «Управління у фізичній культурі і спорті», «Професійне спілкування в галузі», «Програмування спортивного тренування», «Студентський спорт». «Теорія і методика суддівства з обраного виду спорту», «Теорія обраного виду спорту з основами методик»,

Набуті після закінчення практики знання, уміння і навички стануть у пригоді під час вивчення навчальних дисциплін блоку освітніх компонентів вільного вибору студента в межах спеціальності та написання кваліфікаційної роботи магістра.

Паспорт освітнього компоненту

Рівень вищої освіти, спеціальність, (предметна спеціальність, спеціалізація – за наявності) освітня програма	Кількість тижнів та кредитів	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Рівень вищої освіти: <u>магістерський</u> Спеціальність: А 7 Фізична культура і спорт Освітня програма: Спорт	4 тижні / 6 кредитів	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр:	
		2-й	2-й
		Вид підсумкового контролю:	
		залік захист звіту з практики	

2. У результаті проходження практики здобувачі набувають таких:

- компетентностей:

Шифр	Перелік компетентностей та програмних результатів навчання	Методи навчання
ЗК 1	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Дослідницький: самостійна

ЗК 3	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	робота. Метод формування пізнавального інтересу: навчальна дискусія, аналіз ситуацій. Наочні методи: схеми, моделі, алгоритми. Практичні методи: творчі завдання, контрольні, складання схем і алгоритмів. Логічні методи: індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації.
ЗК4.	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	
ЗК5.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	
ЗК6.	Здатність розробляти проекти та управляти ними.	
ЗК7.	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.	
СК1.	Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень.	
СК2.	Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту.	
СК4.	Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури та спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.	
СК5.	Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	
СК7.	Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту.	
СК8.	Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту.	
СК9.	Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.	
СК10.	Здатність розв'язувати практичні проблеми за невизначених умов в окремих напрямках спортивного тренування та змагання.	
СК11.	Здатність застосовувати систему знань із теорії і методики спортивної підготовки в обраному виді спорту.	

- результатів навчання:

Шифр	Перелік програмних результатів	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
РН 1	Аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань.	Дослідницький: самостійна робота. Метод формування пізнавального інтересу: навчальна дискусія, аналіз ситуацій. Наочні методи: схеми, моделі, алгоритми. Практичні методи: творчі завдання, контрольні, складання схем і	Усне обговорення, групова дискусія, виконання, розробка презентацій, виконання та захист індивідуального завдання, складання звіту, захист звіту, презентація про проходження практики
РН 2	Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.		
РН 3	Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною мовами усно і письмово.		

РН4.	Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	алгоритмів. Логічні методи: індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації.	
РН8.	Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів.		
РН9.	Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проекти, спрямовані на розв'язання проблем інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту, а також дотичні до неї міждисциплінарні проекти.		
РН10.	. Володіти навичками програмування спортивного тренування на різних етапах спортивної підготовки.		
РН11.	Володіти знаннями контролю, прогнозування та керування спортивною підготовкою на різних етапах спортивного тренування.		

3. Зміст практики:

Під час проходження виробничої (переддипломної) практики здобувачі ступеня вищої освіти магістра освітньо-професійної програми «Спорт» мають можливість ознайомитися зі структурою, обладнанням, правилами внутрішнього розпорядку баз практик, вивчити керівні та плануючі документи, прийняти участь в інструктивно-методичній нараді з питань організації та проведення виробничої практики за фахом та особливостями роботи ДЮСШ з видів спорту, СК, СДЮШОР, Громадських організацій, ШВСМ, Комітетів з фізичної культури і спорту, Федерацій з видів спорту.

Базами практики для здобувачів ступеня вищої освіти магістра за освітньо-професійною програмою «Спорт» є:

1. Комунальний заклад «Дніпропетровська обласна школа вищої спортивної майстерності», м. Дніпро
2. Товариство з обмеженою відповідальністю «Фіт.Фенс», м. Запоріжжя
3. Дитячо-Юнацька Спортивна Школа «Майстер Січ», м. Запоріжжя
4. Комунальний заклад «Обласна спеціалізована дитячо-юнацька спортивна школа олімпійського резерву з важкої атлетики ім. Л.І. Жаботинського, м. Запоріжжя
5. Спеціалізована дитячо-юнацька спортивна школа олімпійського резерву по стрибкам у воду та плаванню СК «Мотор Січ», м. Запоріжжя
6. Нікопольська міська громадська спортивно – оздоровча організація інвалідів «Аква», м. Нікополь
7. Комунальний заклад «Запорізька обласна дитячо-юнацька спортивна школа» Запорізької міської ради Запорізької області, м. Запоріжжя
8. Дитячо-юнацька спортивна школа імені Олімпійського чемпіона Юрія Лагутіна, Департаменту спорту, сім'ї та молоді, Запорізької міської ради Запорізької області, м. Запоріжжя
9. Дитячо-юнацька спортивна школа №3 з гандболу, Запорізької міської ради Запорізької області, м. Запоріжжя
10. Дитячо-юнацька спортивна школа «Україна», Запорізької міської ради Запорізької області, м. Запоріжжя

11. Дитячо-юнацька спортивна школа №6, Департаменту спорту, сім'ї та молоді, Запорізької міської ради Запорізької області, м. Запоріжжя

12. Дитячо-юнацька спортивна школа №10, Запорізької міської ради Запорізької області, м. Запоріжжя

13. Комунальний заклад «Обласна комплексна дитячо-юнацька спортивна школа «Олімп», Запорізької міської ради Запорізької області, м. Запоріжжя

14. Комунальний заклад «Дніпропетровський регіональний центр з фізичної культури і спорту «Інваспорт» Дніпропетровської обласної ради», м. Дніпро

Договори щодо баз проходження практик знаходяться за посиланням:
https://drive.google.com/drive/folders/1eaPWVKf-Qw3GI56Ow6oPKL60d8XDyg11?usp=drive_link

Основні етапи виробничої практики:

I. Організаційна робота.

1. Участь студентів в установчій та підсумковій конференціях.
2. Знайомство із ДЮСШ з видів спорту, СК, Громадською організацією, ШВСМ, Комітетом з фізичної культури і спорту, Федерацією з виду спорту і спортивною базою.
3. Проведення бесіди з директором ДЮСШ, заступником директора, старшим тренером відділення, тренером групи, лікарем.
4. Вивчення загального річного плану роботи груп ДЮСШ.
5. Вивчення методів викладання навчально-тренувальної роботи в групах ДЮСШ.
6. Підготовка звітної документації.

II. Навчально-тренувальна робота

Завдання

1. Проаналізувати річний план розподілу навантаження із обраного виду спорту (теоретична, фізична, технічна підготовка тощо).
2. Скласти комплекс тестів (з повним описом методики проведення) для визначення рівня спеціальної фізичної підготовленості в обраному виді спорту.
3. Скласти протокол антропометричного та морфо-функціонального обстеження (довжина, маса тіла, екскурсія грудної клітини, індекс Кетле, проба Штанге, проба Генчі, проба Руфьє) з розрахунком середніх показників та помилки середньої арифметичної. Оформити у вигляді таблиці. Кількість учасників – не менше 5-ти.
4. Скласти спрощене положення про змагання, дотримуючись основних його характеристик.
5. Визначити інтенсивність навантаження під час виконання вправи, якщо:
ЧСС стану спокою – 70 уд/хв
ЧСС навантаження – 170 уд/хв
ЧСС максимальна – 190 уд/хв
6. Визначити ваго-ростовий індекс спортсмена якщо його вага – 80 кг, довжина тіла – 185 см. Чи є він оптимальним для спортсмена?
7. Скласти календар змагань по коловій системі при 9 учасниках.
8. Самостійно провести в якості тренера тренувальні заняття з виду спорту за розділами програми ДЮСШ, з використанням різноманітних методів: фронтального, по відділенням, по групам, індивідуального, колового.
9. Скласти план-конспект навчально-тренувального заняття з виду спорту, роблячи акцент на постановку завдань основної частини заняття.
10. Провести змагання серед спортсменів різних груп.
11. Скласти комплекс справ підготовчої частини заняття, якщо задача основної частини – розвиток швидкісних якостей.
12. Здійснити аналіз запропонованої методики розвитку однієї із спеціальних фізичних якостей виду спорту.

III. Виховна робота.

1. Проведення не менш 2-х бесід з фізичного виховання та спорту в закріпленій групі.
2. Кожен студент-практикант повинен організувати та провести змагання та тестування з виду спорту.

IV. Профорієнтаційна робота.

Проведення індивідуальних бесід з учнями випускних класів про спеціальності факультету фізичного виховання, здоров'я та туризму Запорізького національного університету.

4. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання є обов'язковим елементом програми виробничої практики магістрів. Завдання розробляються керівником практики від університету індивідуально для кожного здобувача після переднього обговорення. Зміст індивідуального завдання має враховувати конкретні умови та можливості організації чи установи, відповідати цілям і завданням виробничої практики. Також індивідуальне завдання повинно враховувати здібності і теоретичну підготовку здобувача.

Індивідуальне завдання включаються в програму з метою вироблення студентами під час практики умінь та навичок самостійного розв'язання виробничих, наукових або організаційних завдань. Виконання одного або декількох індивідуальних завдань активізує діяльність студентів, розширює їх світогляд, підвищує ініціативу і робить проходження практики більш конкретним і цілеспрямованим.

Матеріали, отримані студентом під час виконання індивідуального завдання, можуть в подальшому бути використані для виконання кваліфікаційної роботи, для підготовки доповіді, статті або для інших цілей по узгодженню з кафедрою та базою практики.

Завдання:

1. Скласти план навчально-виховної роботи відділення ДЮСШ на 2025-2026 навчальний рік.
2. Скласти індивідуальний план на одного зі спортсменів, що займаються в ДЮСШ (річний, місячний, тижневий, тести і спортивні результати по етапах).
3. Скласти план навчально-тренувальної роботи з (обраного виду спорту) групи початкової підготовки на 2025-2026 навчальний рік.
4. Скласти комплекс тестів для визначення рівня розвитку швидкості відносно різних її компонентів.
5. Провести облік успішності та іншої навчальної документації в закріпленій групі.

5. Заходи під час практики

Орієнтовна тематика заходів під час практики

1. Лекція з теми: «Визначення шляхів та засобів впливу на спортсменів у навчально-тренувальному процесі».
2. Проведення бесід зі спортсменами з метою виховання в них самоорганізації, самодисципліни, відповідального ставлення до навчання у школі та тренувального процесу.
3. Робота з батьками (участь у батьківських зборах, індивідуальних та групових бесідах тощо).
4. Проведення колективної творчої справи – організація і проведення спортивного змагання за видом спорту з вихованцями бази практики.
5. Проведення індивідуальних бесід зі спортсменами та їх батьками про спеціальність 017 «Фізична культура і спорт» на кафедрі фізичної культури і спорту Запорізького національного університету.

Планування і проведення заходів під час практики здійснюється спільно з керівниками практики від закладу вищої освіти та бази практики.

Екскурсії під час практики проводяться з метою надбання студентами найбільш повної уяви про базу практики, її структуру, взаємодію її окремих підрозділів, діючу систему

управління. Для поширення світогляду і ерудиції студентів екскурсії доцільно проводити не тільки на базі, де вони проходять практику, але і на інших організаціях і закладах суміжних галузей.

Під час виробничої (переддипломної) практики передбачені ознайомчі екскурсії та перегляд навчально-тренувальних занять і змагальних заходів у:

1. Комунальний заклад «Дніпропетровська обласна школа вищої спортивної майстерності», м. Дніпро
2. Товариство з обмеженою відповідальністю «Фіт.Фенс», м. Запоріжжя
3. Дитячо-Юнацька Спортивна Школа «Майстер Січ», м. Запоріжжя
4. Комунальний заклад «Обласна спеціалізована дитячо-юнацька спортивна школа олімпійського резерву з важкої атлетики ім. Л.І. Жаботинського, м. Запоріжжя
5. Спеціалізована дитячо-юнацька спортивна школа олімпійського резерву по стрибкам у воду та плаванню СК «Мотор Січ», м. Запоріжжя
6. Нікопольська міська громадська спортивно – оздоровча організація інвалідів «Аква», м. Нікополь
7. Комунальний заклад «Запорізька обласна дитячо-юнацька спортивна школа» Запорізької міської ради Запорізької області, м. Запоріжжя
8. Дитячо-юнацька спортивна школа імені Олімпійського чемпіона Юрія Лагутіна, Департаменту спорту, сім'ї та молоді, Запорізької міської ради Запорізької області, м. Запоріжжя
9. Дитячо-юнацька спортивна школа №3 з гандболу, Запорізької міської ради Запорізької області, м. Запоріжжя
10. Дитячо-юнацька спортивна школа «Україна», Запорізької міської ради Запорізької області, м. Запоріжжя
11. Дитячо-юнацька спортивна школа №6, Департаменту спорту, сім'ї та молоді, Запорізької міської ради Запорізької області, м. Запоріжжя
12. Дитячо-юнацька спортивна школа №10, Запорізької міської ради Запорізької області, м. Запоріжжя
13. Комунальний заклад «Обласна комплексна дитячо-юнацька спортивна школа «Олімп», Запорізької міської ради Запорізької області, м. Запоріжжя
14. Комунальний заклад «Дніпропетровський регіональний центр з фізичної культури і спорту «Інваспорт» Дніпропетровської обласної ради», м. Дніпро

6. Графік проходження практики

№ з/п	Види робіт, завдання	Місце проведення практики
1	Участь в організаційних заходах перед початком практики (настановна конференція): вступний інструктаж з охорони праці, отримання індивідуального завдання, знайомство з програмою практики, консультації з питань оформлення щоденника, звіту та інших документів.	Кафедра фізичної культури і спорту <i>Google Meet:</i> https://meet.google.com/ytt-akqn-bnp
2.	Обговорення і затвердження календарного графіку та плану роботи практики. Вивчення матеріально-технічної бази практик та правил її внутрішнього розпорядку. Вивчення керівних та плануючих документів баз практик.	Роботи та завдання виконуються на базах, передбачених наказом про проходження виробничої (переддипломної) практики
3.	Проаналізувати річний план розподілу	Роботи та завдання виконуються на

	навантаження із обраного виду спорту (теоретична, фізична, технічна підготовка тощо).	базах, передбачених наказом про проходження виробничої (переддипломної) практики
5.	Скласти комплекс тестів (з повним описом методики проведення) для визначення рівня спеціальної фізичної підготовленості в обраному виді спорту.	Роботи та завдання виконуються на базах, передбачених наказом про проходження виробничої (переддипломної) практики
6.	Скласти протокол антропометричного та морфо-функціонального обстеження (довжина, маса тіла, екскурсія грудної клітини, індекс Кетле, проба Штанге, проба Генчі, проба Руфьє) з розрахунком середніх показників та помилки середньої арифметичної. Оформити у вигляді таблиці. Кількість учасників – не менше 5-ти.	Роботи та завдання виконуються на базах, передбачених наказом про проходження виробничої (переддипломної) практики
7.	Скласти спрощене положення про змагання, дотримуючись основних його характеристик.	Роботи та завдання виконуються на базах, передбачених наказом про проходження виробничої (переддипломної) практики
8.	Визначити інтенсивність навантаження під час виконання вправи, якщо: ЧСС стану спокою – 70 уд/хв ЧСС навантаження – 170 уд/хв ЧСС максимальна – 190 уд/хв	Роботи та завдання виконуються на базах, передбачених наказом про проходження виробничої (переддипломної) практики
9.	Визначити ваго-ростовий індекс спортсмена якщо його вага – 80 кг, довжина тіла – 185 см. Чи є він оптимальним для спортсмена?	Роботи та завдання виконуються на базах, передбачених наказом про проходження виробничої (переддипломної) практики
10.	Скласти календар змагань по коловій системі при 9 учасниках.	Роботи та завдання виконуються на базах, передбачених наказом про проходження виробничої (переддипломної) практики
11.	Самостійно провести в якості тренера тренувальні заняття з виду спорту за розділами програми ДЮСШ, з використанням різноманітних методів: фронтального, по відділенням, по групам, індивідуального, колового.	Роботи та завдання виконуються на базах, передбачених наказом про проходження виробничої (переддипломної) практики
12.	Скласти план-конспект навчально-тренувального заняття з виду спорту, роблячи акцент на постановку завдань основної частини заняття.	Роботи та завдання виконуються на базах, передбачених наказом про проходження виробничої (переддипломної) практики
13.	Провести змагання серед спортсменів різних груп.	Роботи та завдання виконуються на базах, передбачених наказом про проходження виробничої (переддипломної) практики
14.	Скласти комплекс справ підготовчої частини заняття, якщо задача основної частини – розвиток швидкісних якостей.	Роботи та завдання виконуються на базах, передбачених наказом про проходження виробничої (переддипломної) практики
15.	Здійснити аналіз запропонованої методики розвитку однієї із спеціальних фізичних	Роботи та завдання виконуються на базах, передбачених наказом про

	якостей виду спорту.	проходження виробничої (переддипломної) практики
16.	Ведення щоденника практики встановленої форми із щоденним фіксуванням виконаних завдань, власних спостережень та практичних результатів.	Роботи та завдання виконуються на базах, передбачених наказом про проходження виробничої (переддипломної) практики
17.	Підготовка, оформлення звіту про проходження виробничої практики; захист звіту практики перед комісією від кафедри.	Кафедра фізичної культури і спорту Google Meet: https://meet.google.com/ytt-akqn-bnp
Платформа Google Meet: https://meet.google.com/ytt-akqn-bnp		

*Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів робіт з практики.

З урахуванням дії правового режиму воєнного стану в Україні, небезпечної ситуації в прифронтових регіонах, зокрема в місті Запоріжжя, а також можливих обмежувальних заходів, пов'язаних із карантинами або іншими надзвичайними обставинами, допускається організація проходження виробничої практики у дистанційному форматі.

У разі проходження практики дистанційно:

- комунікація між здобувачем вищої освіти, керівником практики від кафедри та представником бази практики здійснюється за допомогою цифрових засобів зв'язку (електронна пошта, відеоконференції, месенджери, корпоративні платформи);
- здобувачі мають можливість виконувати індивідуальні завдання, аналітичну, інформаційно-пошукову, презентаційну, проєктну діяльність на основі реальних або відкритих даних організацій (за погодженням з керівниками практики);
- база практики надає доступ до необхідної інформації, інструкцій, звітів, презентацій або інструментів через електронні засоби комунікації;
- здобувачі ведуть щоденник практики у цифровій формі, який подається у вигляді файлу (word, excel або pdf) разом із підсумковим звітом;
- консультації з керівником практики від кафедри проводяться віддалено, за затвердженим графіком;
- захист звіту може проводитися у форматі онлайн-конференції із використанням відеозв'язку.

Дистанційний формат практики дозволяє не лише зберегти безпеку здобувачів освіти, а й розвиває навички віддаленої комунікації, цифрової аналітики, самостійної роботи з даними та онлайн-презентацій, що є надзвичайно актуальним у сучасних умовах цифрової трансформації.

Захист звіту з практики проводить комісія із трьох осіб он-лайн, що призначається завідувачем кафедри.

7. Методичні рекомендації

Методичним забезпеченням практики є:

- положення про проведення практики студентів Запорізького національного університету:

https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/30_01_2025_polozhennya_pro_praktichnu_p_dgotovku.pdf;

- наскрізна програма та цей силабус (паперові варіанти наскрізної програми практичної підготовки та силабусу для здобувачів вищої освіти з освітньо-професійної програми «Спорт» знаходяться на кафедрі);

- методичні рекомендації та матеріали до проходження практики та вимоги до оформлення звіту для здобувачів вищої освіти.

8. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Завдання 1	Практичне завдання	Виконання завдань в межах п.3 (Ч. II) Навчально-тренувальна робота. Аналіз річного плану розподілу навантаження із обраного виду спорту (теоретична, фізична, технічна підготовка тощо).	Критеріями оцінювання є: письмова повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки. Терміни виконання завдань - у межах проходження виробничої (переддипломної практики).	5
Завдання 2	Практичне завдання	Виконання завдань в межах п.3 (Ч. II) Навчально-тренувальна робота. Скласти комплекс тестів (з повним описом методики проведення) для визначення рівня спеціальної фізичної підготовленості в обраному виді спорту.		5
Завдання 3	Практичне завдання	Виконання завдань в межах п.3 (Ч. II) Навчально-тренувальна робота. Скласти протокол антропометричного та морфо-функціонального обстеження (довжина, маса тіла, екскурсія грудної клітини, індекс Кетле, проба Штанге, проба Генчі, проба Руфьє) з розрахунком середніх показників та помилки середньої арифметичної. Оформити у вигляді таблиці. Кількість учасників – не менше 5-ти.		5
Завдання 4	Практичне завдання	Виконання завдань в межах п.3 (Ч. II) Навчально-тренувальна робота. Скласти спрощене положення про змагання, дотримуючись основних його характеристик.		5
Завдання 5	Практичне завдання	Виконання завдань в межах п.3 (Ч. II) Навчально-тренувальна робота. Визначити інтенсивність навантаження під час виконання вправи, якщо: ЧСС стану спокою – 70 уд/хв ЧСС навантаження – 170 уд/хв ЧСС максимальна – 190 уд/хв		5
Завдання 6	Практичне завдання	Виконання завдань в межах п.3 (Ч. II) Навчально-тренувальна робота. Визначити ваго-ростовий індекс спортсмена якщо його вага – 80 кг, довжина тіла – 185 см. Чи є він оптимальним для спортсмена?		5
Завдання 7	Практичне завдання	Виконання завдань в межах п.3 (Ч. II) Навчально-тренувальна робота. Скласти календар змагань по коловій системі при 9 учасниках.		5
Завдання 8	Практичне завдання	Виконання завдань в межах п.3 (Ч. II) Навчально-тренувальна робота.		5

		Самостійно провести в якості тренера тренувальні заняття з виду спорту за розділами програми ДЮСШ, з використанням різноманітних методів: фронтального, по відділенням, по групам, індивідуального, колового.		
Завдання 9	Практичне завдання	Виконання завдань в межах п.3 (Ч. II) Навчально-тренувальна робота. Скласти план-конспект навчально-тренувального заняття з виду спорту, роблячи акцент на постановку завдань основної частини заняття.		5
Завдання 10	Практичне завдання	Виконання завдань в межах п.3 (Ч. II) Навчально-тренувальна робота. Провести змагання серед спортсменів різних груп.		5
Завдання 11	Практичне завдання	Виконання завдань в межах п.3 (Ч. II) Навчально-тренувальна робота. Скласти комплекс справ підготовчої частини заняття, якщо задача основної частини – розвиток швидкісних якостей.		5
Завдання 12	Практичне завдання	Виконання завдань в межах п.3 (Ч. II) Навчально-тренувальна робота. Здійснити аналіз запропонованої методики розвитку однієї із спеціальних фізичних якостей виду спорту.		5
Усього за поточний контроль	12			60
Підсумковий контроль				
Залік	Індивідуальні завдання	Виконання завдань в межах п. 4 силабуса	Складається з п'яти завдань кожне завдання має вагу = 4 бала	20
	Захист	складання звіту, захист звіту, презентація про проходження практики	Максимально оцінюються в 20 балів: враховується самостійність написання та актуальність проблематики	20
Усього за підсумковий контроль	2			40

*У разі проходження практики дистанційно підсумковий контроль у вигляді захисту звіту з практики може проводитися за допомогою будь-яких інструментів синхронної чи асинхронної комунікації (зокрема систем проведення відеоконференцій-ZOOM із обов'язковою фіксацією результатів контролю у модулі діяльності СЕЗН ЗНУ (наприклад, індивідуальне завдання) та із завантаженням файлів звіту з практики.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може також здійснюватися за допомогою таких сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, як електронна пошта, месенджери (Viber, Telegram та ін.). Вони є додатковими інструментами до СЕЗН ЗНУ.

Загальне оцінювання проходження практики

Основні показники діяльності студентів, що враховуються при оцінюванні результатів практики:

- ставлення здобувача освіти-практиканта до виконання своїх обов'язків на базі практики;
- дотримання графіку проходження практики та виконання програми практики;

- ступінь оволодіння способами професійної діяльності, уміннями й навичками застосування знань на практиці, результативність у виконанні професійних функцій, самостійність;
- своєчасність і якість виконання індивідуального завдання;
- своєчасність подання, повнота та правильність оформлення звітної документації;
- характеристика та оцінка керівником практики від бази практики діяльності здобувача освіти-практиканта;
- якість захисту звіту з практики.

Загальна оцінка за проходження виробничої практики встановлюється за 100-бальною шкалою та складається із суми балів, які виставляються здобувачеві освіти у ході поточного (максимально 60 балів) та підсумкового контролю (максимально 40 балів).

На оцінку «*відмінно*» (90-100 балів) заслуговує здобувач, який виявив під час проходження практики високий рівень професійної компетентності, здатність самостійно та творчо виконувати професійні функції, передбачені програмою практики; продемонстрував високий рівень володіння інноваційними технологіями; виконав індивідуальне завдання та програму практики загалом повно та у встановлені терміни.

Зміст і оформлення щоденника практики та звіту з практики відповідають визначеним вимогам, виконані самостійно. Матеріал, представлений у звіті, добре структурований і логічно викладений. Характеристика-відгук на здобувача від бази практики є позитивною. Захист звіту пройшов успішно, в лаконічному виступі освіти повною мірою розкрито результати проходження практики, чітко обґрунтовано висновки, надано повні та точні відповіді на всі запитання членів комісії.

На оцінку «*добре*» (75-89 балів) заслуговує здобувач, який виявив під час проходження практики достатній рівень професійної компетентності, здатність самостійно виконувати професійні функції, передбачені програмою практики; виконав програму практики загалом повно та у встановлені терміни. Наявні несуттєві зауваження щодо змісту та оформлення щоденника практики та звіту з практики (поодинокі випадки порушення логіки викладу, окремі неточності у висновках, несуттєві мовні огріхи й огріхи в технічному оформленні тощо). Характеристика на студента від бази практики загалом є позитивною та не містить критичних зауважень. Висловлені керівником практики від бази практики побажання носять здебільшого рекомендаційний характер. У ході захисту звіту здобувач освіти повною мірою розкрив результати проходження практики, обґрунтував висновки, надав відповіді на всі запитання членів комісії, припустившись окремих, не критичних неточностей.

На оцінку «*задовільно*» (60-74 балів) заслуговує студент, який виявив під час проходження практики посередній рівень сформованості професійної компетентності, виконав програму практики частково, припускався порушень графіку проходження практики, потребував постійних настанов з боку керівника практики від кафедри. Відзначається суттєве порушення вимог до оформлення щоденника практики та звіту з практики. Характеристика студента в цілому задовільна, але в ній містяться суттєві зауваження керівника практики від бази практики. У ході захисту звіту з практики студент почувався невпевнено, припускався помилок, надавав поверхові відповіді на запитання членів комісії.

На оцінку «*незадовільно*» (0-59 балів) заслуговує студент, який виявив під час проходження практики низький рівень професійної компетентності, у якого відсутня здатність виконувати професійні функції та види робіт, передбачені програмою практики, навіть із допомогою керівників практики. Здобувач освіти систематично порушував графік проходження практики. Щоденник практики належним чином не заповнений, оформлений неякісно. У звіті представлено не всі розділи, подано інформацію, що не відповідає дійсності. Загалом звіт оформлений недбало. У характеристиці з бази практики міститься негативна оцінка щодо ставлення здобувача освіти до практики та трудової дисципліни. На запитання членів комісії під час захисту звіту студент не зміг надати задовільних відповідей.

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

Залік з практики проводить комісія із трьох осіб, що призначається завідувачем кафедри.

9. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Кутек Т. Б., Вовченко І. І. Основи теорії і методики спортивної підготовки: навчальний посібник. Житомир: ЖДУ імені Івана Франка, 2022. 108 с.
2. Морозовський О. Л. Спеціальна фізична підготовка волейболістів : навчальний посібник. Харків : ХНУМГ, 2020. 142 с.
3. Сергієнко В. М. Фізкультурно-спортивна діяльність тренера з виду спорту : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2022. 184 с.
4. Кравчук Є В., Горошко Н. І., Безкоровайний Д. О. Спеціальна фізична підготовка баскетболістів : навчальний посібник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 140 с.
5. Олійник Н.А., Дуржинська О.О., Рудницький В.Б. Фізичне виховання. Атлетичні види спорту : навчальний посібник з фізичного виховання для вищих навчальних закладів. Вінниця: ВНАУ, 2020 283 с.
6. Момот О. О.; Зайцева Ю. В. Фізкультурно-оздоровчі та спортивні технології в освітньому просторі: теорія і практика : колективна монографія. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2020. 339 с.
7. Бобровник В. І., Совенко С. П., Колот А. В. Легка атлетика : навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності та спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю. Київ : Логос. 2019. 192 с.
8. Пугач Ю. С. Теорія та методика спортивно масової роботи : навчально-методичні рекомендації. Миколаїв : Іліон, 2021. 97 с.
9. Воропай С.М. Теорія і методика волейболу. Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В.Винниченка, 2011. 424 с.
11. Філатова Л. С. Педагогічна майстерність: навчальний посібник. Харків : ХНПУ, 2021. 90 с.
12. Платонов В. М. Сучасна система спортивного тренування : підручник. Київ : Перша друкарня, 2021. 672 с. 5
13. Мачинська Н., Федорович А. Основи педагогічної майстерності: навчально-методичний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 286 с.

Інформаційні ресурси

1. Прозар М. В., Зубаль М. В., Райтаровська І. В., Мазур В. Й. Практична підготовка здобувачів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт ступенів вищої освіти

"бакалавр" та магістр" : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : Віт'А Друк, 2021. 168 с. URI: <https://tinyurl.com/bdhdj99m>)

2. Прозар М. В., Авінов В. Л., Петров А. О., Стасюк В. А., Балан С. М. Теорія і методика спортивних ігор: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2020. 320 с. URI: <https://tinyurl.com/bddyc2zw>

3. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського: URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

4. Фізичне виховання та спорт / Запорізький національний університет: URL:<https://journalsofznu.zp.ua/index.php/sport>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування баз практик (згідно наказу про проходження виробничої (переддипломної) практики здобувачів ступеня вищої освіти магістр факультету фізичного виховання, здоров'я та туризму.

Запізненні завдання. Студенти освітньої програми Спорт, які не виконали робочу програму практики без поважних причин або отримали незадовільну оцінку на підсумковому заліку, відраховується з університету. Якщо програма практики не виконана здобувачем вищої освіти з поважних причин, йому може надаватися можливість пройти практику з дозволу керівництва факультету та ректора у вільний від навчання час.

Політика академічної доброчесності.

Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі (звітах, планах-конспектах) студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення компанії, що надає послуги для ЗНУ.

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Приклади оформлення цитувань див. на сайті наукової бібліотеки ЗНУ <https://library.znu.edu.ua/2371.ukr.html>.

Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел.

Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті .

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час проходження практики дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку».

Комунікація.

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є CE3H Moodle. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у ZOOM та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Процедура врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти визначена у Положенні Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти від 28.02.2025 р. (URL: <https://surl.lu/sussxg>).

Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу kafedraops@ukr.net У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://lnk.ua/9MVwgEpVz>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.